

de valahányszor a korlátok átléptek, a szabadság mindig veszélyeztetve volt, mert minden nemzetnek nagy többsége kívánja a békét és biztonságot, melyet a szabadság legnagyobb áldásainak lát. Ajánlom a bizottság válaszfelirati javaslatát elfogadásra.

Tisza Kálmán: T. ház! Én ki fogom fejteni a javaslatok iránt nézeteimet. A mi a Trifunác és Miletics képv. urak által beadott javaslatot illeti azt már a megszólítás maga, de továbbá a benne minduntalan elő forduló azon kifejezés: Ó Felsege birodalmát, melynek illusztrációjával benne van majdnem annyi Ausztriának belügyeiről, mint Magyarországról, már az elég ok arra, a miért én azon javaslatot elfogadhatónak nem tartom, annyival inkább, mert mind a cím, mind ama kifejezés nem csak Magyarország részére általam óhajtott helyzetnek, hanem még a jelenleg fenálló dualismusként sem felel meg, mert azon cím az egységes Ausztria idejéből való s az osztrák birodalom emlegése alatt, Magyarországot és Ausztriát egyiránt mint egységes államot érti. Ennélfogva ezen javaslatot egyszerűen mellőzzük, (általános helyeslés) mert tekintve azon alaptalan rágalmakat, melyekkel abban mi magyarok illetetünk nem lehetne másként, mint a legszigorubb megróvással utasítani el. De nem fogadhatom el azon felirati javaslatot sem, mely a 48-as párt részéről beadott, noha sok van benne, mit igaznak elismerek. De egy vezéreszeme vonul rajta keresztül, hogy ezen képviselőház törvénytelen, s hogy ezt fel kell oszlatni: mit én el nem fogadhatok. Történtek a választásoknál törvényteleneségek; megesett az is, hogy egy vagy más helyt az összeíró bizottságok nem a törvényt vették alapul. De nem bebizonyítható, hogy ily módon jött volna össze az egész ház többsége. S mi eredménye lehet annak, ha a háznak egy része ki akarja mondani, hogy a képviselőház törvénytelen. Hogy azok, a kik ezen testületet törvénytelennek tartják, abból kilépjenek? Ezt a képviselők önfentartási szempontból nem tehetik; mert egy párt, mely az alkotmányos küzdterről lelép, önmagát semmisíti meg. S így tagjai maradnak azon képviselőháznak melyre magok igyekeztek a törvénytelenesség bélyegét rástíni. (Élénk helyeslés.) De nem fogadhatom el a Schwartz Gyula t. képviselő társam és társai által beadott javaslatot sem. Az egyik ok az is, hogy a reformkérdéseket, melyeket közjogiaknak szoktunk nevezni, nem is érinti. De különben is meglepett egy szabadelvű reformpárt felirata, melyben az az országgyűlés tartamát meghosszabbítani, a képviselőház tagjainak számát kevesíteni akarja, és a sajtóvétségeket a legrövidebb büntető eljárással kívánja büntetni. Oly törvény és eljárás kívántató, mely mellett a sajtóvétségek megbüntetésének örve alatt magát a szabadságot megszorítani ne lehetne. A ház bizottságának javaslata felfogásom szerint tapintatosan, helyesen van szerkesztve. Ha a kormány ép oly tapintatos lett volna a trónbeszéd szerkesztésében, sok elmaradhatott volna azokból, a mik talán a vitákban most felmerülni fognak. A háznak bizottsága az 1867. XII. t. cikket jónak, helyesnek és olyannak találja, melyben az ország alkotmányos életének biztosítékait leli föl; de azok kiknek e törvény irányában más nézetünk van, kik örömmel üdvözölték a kiegészítést, de nem helyeslik annak módzatait, azt teljes hallgatással nem mellőzhetik. Már ezért sem lehet, elfogadnom e javaslatot, és még is csak egy észrevételt kívánok reá tenni; mert talán azon egyetlen pont ez, a melyben a t. bizottság nem volt eléggé óvatos az alkotmányosság követelményeinek megóvásában; és e pont ép arra vonatkozik, a mit a t. előadó ur is kiemelt, a kolozsvári egyetem és a Ludovica Akadémia ügyében. Én is örömmel, én is hálával fogadom a fejedelem gondoskodását, de nem szabad megfelelkezni mégis arról, hogy oly országban, a hol alkotmányosság van, és a hol az országgyűlés 8—10 hónapig ül együtt, nem ez volna az eljárás módja. E javaslatot tehát el nem fogadom.

Éjjel aztán Antának, mivel sokat gondolt anyja elbeszélésére, különös álma volt. Szabad sikon állott a város előtt, és feltekintett a homályos égre, midőn egyszerre mint csikázó villámtól, fénylő hasadás támadt rajta, az ég homálya szétszórt és soha sem látott fényár ömlött le, mely megaranyozta a hegyeket, fakoronákat sőt a fűszálak hegyeit, égő színekben tündököltete minden kavicsot és a síkság folyójában arany hullámokat hömpölygette. Anta szíve magasán és szabadon dobogott, csillámló fényhullámokat látott lassan elvonulni szülővárosa felé, melynek kupolái és tornyai fénytengerben usztak.

(Folytatása következik.)

Szólv ezután áttér az általa beterjesztett javaslatra s csupán 4 tekintetben kívánja azt indokolni. Az egyik, hogy miért van az, hogy a közjogi kérdésekről is szól, s a másik az, hogy miért tartotta szükségesnek, hogy a legnevezetesebb pontokra nézve legalább kifejezze azon általános elveket is, a melyek szerint azon kérdéseket megoldandóknak tartja; harmadik tekintet, miért tartotta szükségesnek felemlíteni a választásokra vonatkozólag a kormányhatalommal való visszaéléseket, miért azon figyelmeztetést, melyet a fejedelemhez intézni kívánt, szemben a kormány általános eljárásával; s negyedszer, hogy miért tartotta szükségesnek a külügyekre vonatkozólag, úgy nyilatkozni mint tette. Ezután áttér nézeteinek részletesebb előadására, s végül, miután az egyes miniszterek személyére vonatkozólag egyikét észrevételt tett, kijelenti, hogy javaslata, ha nem is fogadhatnák el, úgy vegye azt a többség fontolóra.

Lónyay Menyhért gr.: Beszéde végén arra intett bennünket a t. képviselő ur, hogy örizzük meg a magyar kormány becsületét, mert ez közös érdek. Én is azt tartom, hogy a kormánynak becsületét megőrizni kötelessége az ország mindkét pártjának. Ma mi ülünk itt, holnap ők ülhetnek e helyen s ép ezért sajnós, hogy az ellenzőknek egyik vezére a nélkül, hogy bármi határozott adattal, bármi határozott állítással tudott volna előállni, ily váddal mer bennünket illetni. Ugy hiszem ez oly előzmény mely által az alkotmányos kormány tekintélye hozatik kérdésbe. A képviselő ur eljárása, a méltányossággal, sőt a parlamentarizis eljárással sem egyeztethető meg; ennél fogva tehát tett célzásait ezen elhatározottan visszautasítom. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ha tud a képviselő ur oly tényt, mely a kormány becsületével nem egyezik meg, álljon azzal elő nyíltan s hozza a képviselőház elé. Vannak törvényeink, melyek vádak tekintetében rendelkeznek. A képviselőház fog azután ítélni, vajjon alaposak-e azon vádak, vagy csak alaptalan gyanúsítások.

Simonfi Ernő szólv ezután a saját és elvtársai által beadott javaslat mellett, mely beszéd után a mai ülésnek vége lön.

A zágoni nőegylet tárlata.

Egy vidéki életünkben feltűnő s általában nagy jelentésű dologról tudósítom e becses lapok olvasóit t. i. a zágoni nőegylet által Zágonban rendezett szept. 22. 23. 24. tartott tárlatáról.

A zágoni nőegylet munkás fáradhatlan elnöke b. Szentkereszty Stephanie rendezte a tárlatot egyfelől azért, hogy a helybeli és vidéki nőknek kivált a leányoknak buzditásul szolgáljon az a női ipar minden ágában gyorsított előretörekvésre; másfelől, hogy ez uton is szaporítsa az egylet pénzerejét, s így módot nyújtson annak nemes tevékenységét mentől nagyobb körben és mértékben gyakorolni.

A tárlat igen szépen sikerült. Helyiségül a leányiskola tantermei voltak elkészítve, hol egyben gyümölcs, vetemény, kenyér, tészta, tej, vaj-félék, másban minden nemű len, kender és gyapju szövetek, ugy nyers kender, len, gyapjufonalak, czérnák, harmadikban fehérnemű, varrások s számtalan díszmunkák mind nagy csinnal és renddel kiállítva teljesen kielégítették a nézők igényeit.

Nagy számmal is voltak nézők különösen 22-én a tárlat első napján, s élénk kedvvel vettek részt a különböző sorsolásokban, melyeket hasonlólag a vagyonszaporítása végett a nőegylet rendezett a kiállítók által a tárlatnak ajándéku adott egyes cikkekéből.

Feltűnt a néző előtt a sok szép s kiváló gyümölcs, csaknem mind zágoni termény s itt kiválólag báró Szentkereszty Istvánnak, és Bartha Ferencnek szorgalma bizonyossága; jól esett látni a roppant sok s igen jó és szép vásznat, s mindennemű szöveteket, melyek a zágoni s vidékbeli nőknek különféle női iparágakban kiténtetett munkakedvét és szorgalmát tanusíták; örömmel néztük a sokféle díszmunkákat is, melyek között a csinos himzések, szép horgolások, izléssel kiállított szép varrások stb. az illető tulajdonosaiknak nagy dícséretére, a tárlatnak emelésére szolgáltak.

Igen sokan a kiállítók közül egyes kiállított cikkekkel megajándékozták a tárlatot, sokan felül fizetésekkel gazdagították annak pénztárát: fogadják érte a legforróbb köszönetet. Egy szép szőnyegét ajándékozott Szentiványból Bartha Mária, csinos kosarat gr. Nemes Jánosné, egy értékes nagy képet b. Szentkereszty Stephanie, valamint pl. szövetet, befűtöket, gyümölcsöt stb. csaknem minden tagja a zágoni nőegyletnek. Pénzt küldött gr. Kálnoki Félixné három aranyat; Seethal Ferencz 10 frtot; felül fizettek 1—3 frttal belépti jegyekért, 2—5 frttal sorsjegyekért többen. Szíves köszönet mindazoknak! E mellett a zágoniak

nagy része a nyerevényét vissza ajándékozta, a mi újból kisorsoltatván, ismét jövedelmet hozott.

Ennyi uton befolyó krajezárok és forintok szép kis összeggel gyarapították a zágoni nőegylet pénztárát, a mi újból ösztön ismét arra, hogy az egylet tagjai fáradhatlan elnöktük példájára újra élénkül s kedvvel folytassák tovább szép munkásságukat.

Megemlítjük végül, hogy az egylet a jelesebb cikkekkel jutalmazta is. Kiosztott 10 egy forintot, 14 ötvén krajezáros jutalmat és 40 dicsérő oklevelet.

Ezekben megirtunk mindent, a mi e tárlatról köz tudomásra jutandó, s a mi buzditásul szolgálhat másoknak is arra, hogy ilyen közjó előmozdítását czélzó tettekkel és eljárásokkal kívánjanak szolgálni a társadalomnak.

Sorainkat azon szívből jövő jó kívánsággal zárjuk be, hogy a zágoni nőegylet tagjai s annak nagy tiszteletet érdemlő munkás derék elnöke sokáig sokáig éljenek!!!
T a n u.

Ezen cikk kiegészítésül közöljük egy Zágonból szept. 26-áról kelt szintén ezen tárgyra vonatkozó cikk részletét.

Eddig a zágoni tárlat fényes oldalát igyekeztem rajzolni, már most kötelességem árnyékos oldalát is felmutatni a mi azonban korántsem sötéti el a környezetet.

Valamint sok mások ugy én is nem elég éretnek tartom azon eljárást, hogy a kiállítás oly rövid időre határozott; mert többeket hallottam arról panaszozni hogy bár korábban tudósítottak volna, hogy lett volna idejük kisorsolás végett is ezt vagy amaszt előállítani. Továbbá egy ember kezében volt a nyereendő cikkek sorsa, ki is nem öröködhettén eléggé, a számokat ezis az is tetszése szerint tehette egyik tárgyról a másra, a mi nagy visszatetszést szült. S jó részt nyilvánosan ki nyilatkoztatandó, hogy az ily jótékony egyletek ne legyenek oly követelők a közreműködőkkel szemben; mert megtörtént most is, hogy némelyek kiállított tárgyait az illetők csínyből ajándéknak jegyzőkönyvezték s így a kiállító tudta s akarata nélkül kisorsolták.

A mi a kiállított tárgyak jutalmazását illeti, az is nagyon különös gondolkodóba ejti a vizsgálót; mert a nőegylet elismerésül s buzditásul jutalmakat tűz ki, elsőrendű jutalom 1 frt., másodrendű 50 kr., harmadrendű egy dicsérő oklevét.

Ismeretes dolog az, hogy minden jutalmazásnál legfőbb jutalom a legnagyobb pénzösszeg s legkisebb a dicsérő oklevél; már most itt a legfőbb jutalom csak egy forint volt, — a dicsérő oklevél készítése pedig tán költségesebb, de ha nem is, sokkal nagyobb tekintélyvel bír ama forint s ép ezért a pénzjutalmat többen visszautasították, hogy dicsérő oklevelet kaphassanak; szóval kijátszották az egylet gyengeségét.

A bíráló bizottságnak hibájául tudatik föl az, hogy nem gyűlt össze egy a hogy határozottat előre és az össze-visszaszedett bizottság törvénytelen, szabályellenes eljárása volt az, hogy oly dolgokat is jutalmazott, melyek férfiak által hozattak létre.

A mint a dolog rendes menetén át tapasztalható mindenütt minden az egylet jólléte s virágzásáért történt s így az megbocsajtható.

A tiszta jövedelem 200 forint kevés híjával, mit a jó érzésű elvpartiakon kívül kivált Báró Szentkereszty Stefánia ügybuzgóságának köszönhetjük. Nem hagyhatom dicsérés nélkül Gál Antal új tanítót is, ki mint egyleti jegyző fáradozott.

Végőhajom, hogy a zágoni nők ezen eljárása birjon több helységeket hasonló tettek, s mindent felhasználván nevelésügyünk előmozdítására ne törpüljön ne vesszen el, de virágozzék s éljen örökre nemzetünk a magyar!
Zágoni.

Uj iskola S.-Szt.-Királyon.

Úzon, 1872. szept. 24-én.

Hála a kornak, hogy megértettük intő szözetát, hála jelen századunknak, hogy csaknem naponkint szolgált olyan szellemi életünkre vonatkozó vívmányokat, melyek felett méltán ülhetünk diadalt! Hála napjainknak, melyek meghozák számunkra az örömet, midőn így szólhatunk: „Boldog Magyarország! E kis nemzet nem fog elveszni, mert a tudomány megtartja; nem fogja a szegénység elnyomni, mert a tudomány gazdagítja; nem fog erkölcsileg sülyedni, mert a tudomány fölemeli; nem fog meghódolni, mert a tudomány hatalom.”

Ily méltó örömmérettel állottunk szeptemberben 14-én Sepsí-Szt.-Királyon, egy rozszant ház előtt, hova a népnevelés egy új templomának alapkövetétele hozta össze a helység különböző rangú és rendű lakóit.

Megjött tanfelügyelő Antal Károly ur is tollnokával és megkezdődött az ünnepély, mely külsőségeiben ugyan nem volt gazdag, de annál gazdagabb a nevelésügy barátai édes örömeiben.

Az új iskola helyén a község mindkét felekezeti lelkésze, az előjáróság, a képviselő és meglehetősen népes számu gyülekezet előtt a tanfelügyelő ur tette le az alapkövet ezen szavak kíséretében: „Adja az ég, hogy e hajlék legyen állandó és szilárd, hogy a tanítók, kik ezen leendő épületben a népet lesznek hivatva oktatni, — legyenek a népnevelés magasztos érzetűk áthatva és végül, hogy a nép, mely itt tudományt, műveltséget szerez — tudja azt bölcsen és okosan használni, hogy így mind ő maga, mind pedig hazája Magyarország boldog legyen.“

Ezek után a hely átadatott az építőmesternek, mi pedig azon ódes reményben távoztunk el, hogy a most még rendetlenül szétszórtva heverő anyagokból rövid idő alatt a nevelés temploma a községi népiskola emelkedik fel, mely hogy úgy legyen tiszta szívünkől óhajtuk.

Egy szemtanu.

S.-Szt.-György, 1872. szept. 28-án.

Egy újabb bizonyítékát nyújtá székünk közönségének e hó 25- és 26-án tartott képviselő közgyűlése, miszerint magas kormányunk azon helyes intézkedése, — hogy kísértünk saját lábunkon járni, a mennyiben kiadásainkat maguk fedezzük, — bizottmányi tagjaink által kellően átértve alkotmányos szabadságunk egyik üdvös előmozdítójául tekinthető.

Ugyanis elnök főispán Mélt. Gróf Kálnoky Dénes ur a gyűlést megnyitó eszmedus és különösen székünk jelenlegi viszonyaihoz mért beszédben nemzetünk múltjából merített példakkal s a jövő csetelő képletekkel előadva, miszerint a pártok működése csak úgy lehet a hazára hasznos, ha azok személyes harczzá, — mely a társadalmi u. m. a családi életre is ki hasson — nem fajulnak s azért felhívja a gyűlést, hogy legfőbb kötelemünk magán és pártnézetek mellőzésével a közügyet előmozdítani, és saját háztartásunkban a jóllétet biztosítani, — a tiszta meggyőződés hangján és mindnyájunk által helyesléssel fogadott ezen beszéde nem csak azt eszközölte, hogy mind a jobb mind a baloldali bizottmányi tagok által teljes elismerésben részesült s az egyes magas miniszteriumoknál történt változtatásokat tudató felsőbb leiratok higgadtan tárgyalatva, s a főispáni beszédből megértvén, miszerint: bizottmányunk által tervezett oskolák, még pedig Kézdi-Vásárhelytől ipar, S.-Szt.-Györgyön gazdasáttal összekapcsolt főnépiskola, Barothon földműves iskola és Kovásznán leányiskola, még e tanévben megnyitattai fognak, — mely örömdetes eredménye ohajjainknak főispánnak eddigis szerzett érdemeihez — mint a ki ezen intézetek létesítésében főtényező volt — egy újabbat fűzött jogtudor Pauler Tivadar ő nagyméltóságának kiváló ezen székünk köznevelődése iránt tanusított gondoskodásáért köszönet, s az igazságügyi tárca átvétele alkalmából egyszersmind üdvözlő bizalmi felirat, Bittó István volt igazságügyér ő nagyméltóságának pedig a Háromszék területén szerzett két törvényszékért köszönet valamint Trefort Ágoston közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságának ezen tárca átvétel alkalmából hasonlóan üdvözlő felirat határozatot felterjesztetni, — de eszközölte egyszersmind azt is, hogy főszámtisztünk által nagy pontossággal és lelkiismeretességgel összeállított és előadott jövő évi költségvetési előirányzatunk általános feszült érdekeltség közt tárgyalatott és hagyatott helyben.

Ezen közgyűlés folyamán a részletes és körülményes alispáni jelentésből értesülve székünk ezen múlt félévi állásáról tudomásunkra jutott azon örömdetes körülmény is, miszerint lelkes honleányaink Báro Szentkereszti Stefánia urhölgy ösmert buzgalmas vezetése alatt Kézdi-Vásárhelyt vagy Sepszi-Szent-Györgyön egy székely leány-árvaház megalapítását tervezik, s habár az, ez időszert meg csak terv, mindazon által az ugyanazon lelkes urhölgy vezetése alatt jelen hó 22-én Zágomban rendezett háromszéki gazdaszsonyi tárlat, oly fényes bizonyítékát nyújtá az erély és buzgalomnak, miszerint: ugyanazon kezektől biztosan várhatjuk mi, hogy rövid időn élvezni fogják szegény árva székely leányaink, a tervbe vett menház jótékonyosságát, s épen ezen meggyőződésből habár sajnálattal is kénytelen volt közgyűlésünk a nemes Maros-Vásárhely városában alapítandó árvaleány menház bizottságának támogatásért ide juttatott felhívását azon indokból, hogy első sorban a magunkét vagyunk kötelesek pártolni, ez alkalommal egyszersmind csak tudomásul venni.

Jelen őszi rendes közgyűlésünk — valamint az azzal szokásos kapcsolatos főispáni ebéd alatt úgy jobb mint baloldali bizottmányi tagoknál észlelt barátságos

engedékeny hangulat azon örömdetes reményre jogosít, — hogy már valahára megszűnnek a párt szenvedélyek által oly mérvben okozott izgalom, melyek ezen szék nyugalmit megzavarhatnák s együttesen a megye jobblétét eszközölve s egyszersmind hazánk s nemzetünknek haladására és állami lételének megszilárdulására szerencsések leendünk hatályosan közreműködhetni.

Csik-Ménaság, szept. 24.

Tűzvész. Azt hiszem, nagybecsű lapjának egyik hasábján a legborzasztóbb események közzétételére egy kis tért engedni fog. Ugyanis: Községünkben tegnapelőtt (vasárnap) reggeli 4 órakor, midőn a hét napjain ellankadt munkások fáradalmaikat gondoktól menten pihenék, tűz üte ki. A harangok vészt hirdető zúgása, a gyarapodó — kétségbe ejtő — „jaj-jaj“ ordítások sokat félőrlően üzenek ki alvó ágyukból, kisdedeket hönök alatt füttyögtetve; s többé még csak egy rend öltönyért sem leheté visszamenniök.

Nem, mert tombolt a végveszélylyel fenyegető vihar, dult-fult és hordta szanaszét a pusztító tüzet, ugyanarra, hogy 66 perc alatt 67 gazdának, minden gazdasági épülete a láng martaléka lön.

Egyetlen épület bámulatos megmentésének köszönhetni, hogy még van templomunk, s állanak megyei épségek. Ki tudná leírni ama borzasztó fájdalmat, midőn férj és feleség, gyermek és szülő s testvérek csaknem mezitelen egymásra borulva — a legrettentőbb ordítások között — ajultan rogytak a földre. Egyik az egyik megégett nőt, vagy férfit vondozá odább a menhelyre, míg mások összepörzsölt arcukkal, megsebesült kezeiket előre tartva — a legiszonyubb jajkiabálás között — kétségbeesetten szaladtak, Istent, világot és embert ellenségnek vélvén. Ez a valóságos pokoli kín. —

Mily tömérdek gabona, mennyi széna, hány sertés, kecske, liba, tyúk, stb. lett a tűz áldozatja! Csak egy embernél 600 kalangya gabona, 8 szekér, 9 sertés vált hamuvá.

Zokogva sir a lelke, midőn irnom kell, hogy ennyi szerencsétlen közül, sőt az egész községből egyetlen ember sincs semmi mentesítő-társulatba beállva. Oh ember! ily romboló — koldusbotra juttató — elemi csapásokból tanuld meg már egyszer biztosítani vagyondodat. Hisz az a sok megbecsülhetlen üdvös intézmény mind a te javadra állitatott; de te sajnálsz e célra kiadni garasodat, inkább engeded tűz, jég, víz s más csapások által fölemésztetni ezereidet. Téged pedig kérlek kegyes olvasó, engedd könyörre szivedet, halld meg ennyi — égarnyéka alatt — kenyér, ruha, minden nélkül, s tán örökre koldusnak maradtott szerencsétlenek zokogó esdeklését; enyhítsd ezek jajos gyötrelmeit, bár legutolsó filléred, elvetett ruhadarabod vagy félretett legkisebb kenyérekareiddal, mert ezek a világ legszerencsétlenebbjei, kiktől még a bokor is megtagadja a szállást.

Perczeink félelmesek, az éjet átvirrasztjuk, mert a szünni nem akaró szél, mindegyre föléleszti a mélyre lehatott tüzet.

Isten védje hazánkat, nemzetünket ilyen s más csapásoktól!

András György

Tanügy.

Miután a vallás és közoktatási miniszter ur a sepsi-szentgyörgyi, k.-vásárhelyi és gy.-alfalvi felsőbb népiskolák megnyitását október 1-ről 15-dikére, a baróthit pedig november 1-re méltóztatott áttenni: erről érdekelt szülők értesítetnek.

Aigner Lajos pesti buzgó könyvkiadó a nála megjelent tankönyvekből az idén több mint ezer forint értékű példányokat küldött ingyen a Magyarországon létező iskolák igazgatóságainak, miáltal a tanügy pártolásának szép jelét adta.

Vegyes.

(Királyunk s a német császár) novemberben Drezdába mennek a szász király aranylakadalmára.

(A perzsa sah) jövő év tavaszán meglátogatja Európát, hol Xerxes óta egy perzsa uralkodó sem volt.

(Főispán és honvéd) Patay András főispán, szabadságot honvédkapitány a hadgyakorlatokon megjelent és kötelességének eleget tévén Debrecenbe tért vissza, főispáni hivatalát elfoglalandó.

(A maros-vásárhelyi jótékony nőegylet) által rendezett tombolajáték teljes tiszta jövedelme 175 frt. 36 kr. és egy arany. Ugyanazon egylet részére az ottani műkedvelő társaság által szept. 25-én tartott szini előadás 84 frt. 70 krt. eredményezett.

(A román képviselők clubja) megalakult, vannak haton, határozat:

1. a club megtartja eddigi jellegét.

2. a felirati javaslatra nézve — a közelükben levő szerbekkel vegyes ülés rögtönzöttetvén Trifunác felolvassa a Miletics programját.

Erre fölkel Román Sándor s rövid velős beszédben s tiszta érvekkel a javaslatot — mind alakja, mind tartalma tekintetében visszautasítja, szerinte nem fölirati javaslat, hanem egy vádroszatot tartalmazó irat, melyben a személyes piszkolódás legnagyobb szerepe játszik. Végül Mocsonyi Sándor indítványára a román club nem fog külön javaslatot beadni, csupán — a többség javaslatához — némely módosítással kíván járulni. —

(Andrássy Gy. grófot) a szultán a legnagyobb kitüntetésben részesíté, adván neki a brilliantos nagy osmanie-rendet.

(A „P. J.“ jelenté) hogy több bécsi capitalista Pesten nagyszerű német színházat akar létesíteni. A napokban Pestre jönnek, hogy a viszonyokban orientálják magukat. A mig a magyar népszínház felállításaival késnek, addig nyakukra jön a pestieknek egy új germanizatori intézet.

Helyi különféle.

A brassai magyar társalgó egylet idei őszi közgyűlése múlt számunkban tévesen volt szeptember 8-ára téve. Az említett közgyűlés október 6-án lesz délután 4 órakor.

A Brassóban testvérült nemzetiségek német pártjának f. év szept. 30-án tartott közgyűlésén gymnasiumi tanár Herrmann Antal választott meg a bizottság elnökévé.

Egy jól képesített tanító nevelői állomásra vagy privát órák adására ajánlkozik.

„Kronstädter Alpenverein“ c. f. tele turista egylet alakult szept. 22-én a Királykő ormán.

A brassai r. k. főgymnasiummal e tanodának a nyolczadik osztály felállítása által történt kiesztése folytán szükségelt tanárt a helybeli r. k. egyházközség szept. hó 15-én választotta meg; a kinevezést október 2-án vette kézhez az új tanár Haupt József helybeli segédlelkész.

Közgazdaság.

Lótenyésztés.

(Folytatás.)

Tudniok kell a lótenyésztőknek, hogy később kétszeres költség se pótolja vissza a csikóknál az első évben elhanyagolt gondozást és jól tartást, mely által már is sok van megnyerve, s mi nem is kerül oly sokba. Naponkint egy pár marok zab s egy pár font jó széna, éjjelre puha tiszta fekhely, reggel tisztogatás és mindenkor jó, szelid bánásmód. Ezt minden szegénységünk mellett is megtehetjük, a kinek körülményei pedig ezt sem engedik meg, az ne legyen lótenyésztő, hagyja kanczáját inkább meddön!

A középfajtájú csikó rendes tartás mellett az első évben 15 hüvelyknyit nő magasra, a 2-ban 5-öt, a 3-ban 3-at, a 4-ben 2 $\frac{1}{2}$ -et, az 5-ben 1 $\frac{1}{2}$ -et. Elegendő élelem nélkül a növendék ló eltörlül, mit nem lehet többé helyreütni; a rendesnél jobb tartás mellett erősebben nő, mi által a ló magasságban egy maroknyit, sőt többet is nyer. A rendesnél erőteljes tartás az anyakanczánál jó fű vagy széna mellett naponkint 3—4 kupa zab, a csikóknak mihelyt takarmányt kezd enni 1 $\frac{1}{4}$ kupa, később három éven át 1 kupa zab, mi a 2. és 3. évben jó szénatartás mellett 1 $\frac{1}{2}$ kupára is apadhat, de kevesebbre nem.

Ha gazdaságunk folytatására egy pár anyakanczát is használunk, ezeket ki nem szabad 4 év előtt hágtatunk, nem szabad igen fárasztatunk, hasas korukban kiváló kimélettel bánunk velük, csikozás előtt és után 4 héttel csak rendes mozgásra használjuk, a nyári munkán kifáradtakat nem kell nyargalva a ménesbe hajtatunk s onnan kora reggel kiméletlenül elhoznunk, éjjel pedig takarmánnyal kell ellátunk.

Hogy a Rikán belől szülő nem terem s a törökbuza is ritkán érik meg tökéletesen, az nem a mi hibánk, de hogy éghajlatunkhoz illő őseinktől ránk hagyott, tiszta vértű jó tulajdonságu kapós magyar lófajunk, válogatott, alkalmas állodalmi csödörök mellett elpusztuljon, az sajnós! Szomorú, hogy nagyobb birtokosainknak egy négyes fogat beszerzésére egész Erdélyt be kell utazniök.

Egy székely gazda ezeket jegyezte meg:

Az ily csikóneveléshez nyári istalozás kell, mi nyári takarmány nélkül nem lehetséges, ezt pedig nem termesztihetem, luczernál nem állithatok; kevés kaszálóm takarmánya igavonó marháim teletetésére sem elég, téli takarmányomból nyári istalozásra misem marad; ha tavaszi határba takarmányt természetek, nincs törökbuza, árpám. Szerencse, hogy közös ménesben tarthatom jó vértű két tenyész-kanczát, melyeket minden két hétben egyszer látok, mikor sőt nyalni haza jönnek, de ekkor a csikóikba bele nem gyurhatom a két heti angol zab competentiát — s így nyomorgunk, a hogy lehet.

Fájdalom! igaza van ezen gazdának s igaza lesz mindaddig, mig nem lesz tagosításunk!

(Folytatása következik.)

Becsi tőzsde es pénzek Brassóban október 2.

	Pénz
Osztr. nemzeti adósság ezüstben	70 30
" " " papirban	65 15
1860-ki sorsj. kölesön 100 frt.	102 —
Nemzeti bank részvény	873 —
Hitelintézeti "	330 —
London	108 50
Ezüst	107 25
Napoleon'd'or	8 71
cs. k. arany	5 22
Lira	10 —
Magyar földteherm.	79 —
Bánáti	79 —
Erdélyi	77 —
Porosz tallér	1 63
Ikosár	1 66
Rubel	1 65

A várutczában 259. sz. alatt 3 lakás rögtön bérbe kiadó.

Az első emeletben 3 szoba, konyha, kamara, hozzátartozó hiu, pincze, fűskamara, istálló, székérszín és gyümölcskerttel.

Földszint az utca felé 2 szoba, konyha, kamara, faszín, pincze.

Az udvar felé 2 szoba, konyha, faszín, pincze.

Közelebbi tudósítást ad a tulajdonos

140 **Schmidt Albert.** 2—3

Pályázat.

A bodolai községi iskolához a felsőbb osztály vezetése rendes tanító kerestetik.

Törvényszerű képesítettség mellett megkívánatik, hogy a magyaron kívül a román nyelvet is értse.

Részesül igen szép szabad lakásban, tűzifa és kert illetményben, s 300 o. é. frt. fizetésben.

A pályázatok beadandók okt. 18-ig alólírotthoz, Bodolára, utolsó posta Prázsmár.

Béldi Dénes.

138 3—3 isk. széki elnök.

Gyorskocsizási jelentés.

Utazók leggyorsabb és legkényelmesebb szállítása

Bécs, Pest, Segesvár, Brassó közt.

Egy hely ára Brassóból Segesvárra vagy vissza 8 frt. 30 font szabadmálhával. — Tulsuly fontonként 5 kr.

Mindennemü gyorszállítmányok felvételnek és leggyorsabban szállítatnak.

Elindulás Brassóból Segesvárra reggeli 5 órakor. Érkezés Segesvárra estve 6 órakor.

Elindulás Segesvárról reggel 7 1/2 órakor. Érkezés Brassóba estve 9 1/2 órakor.

Felvételi irodák Brassóban „Hôtel Bukarest.” Segesvárt „Hôtel Stern.”

131 4—0

Az igazgatóság.

Eladó birtok.

Alólírt Sepsí-Szt.-Györgyön csiki utczában 314 és 315 sz. alatt fekvő belső telkét a rajta levő három különálló és több lakosztályt magában foglaló lakházzal, pinczékkal és melléképületekkel ezennel áruba bocsátja. Értekezhetni személyesen vagy levélben Hidvégen (u. p. Földvár) a tulajdonosnál.

Nagy Sándor,

ref. lelkész.

137 3—3

GAZDA-TISZTI

állomásra, egy nagyobb jószágokban szolgált, jó bizonyítványokkal ellátott, nőtlen, tapasztalt

mezei-gazda 5—6

kerestetik. — Bővebb felvilágosítást, a „Nemere” szerkesztősége fog az illetőnek adni.

ORGONÁK!!!

A nagyérdemü egyház-elöljáróságoknak figyelmébe ajánlja alólírt, hogy **új orgonák** jelen korszak szerinti készítését különféle dispoziciókkal, — elvállalja.

Ajánlja a már **ösmert jó műveit** a művészet és zene minden kedvelőinek és megrendeléseknél pontos szolgálatot ígér olcsó árakkal, több évi jót-állás mellett.

51 8—0 **Nagy József,**

zongora-, harmonium- és orgona-művész. Saját házában, bolgárszeg 1436 szám alatt a gőzfürdővel szemben, Brassóban.

Helyiség változtatása.

Teutsch Gyula

réz- és harangöntő műhelye gépkészítéssel összekötve 1872. Szt. Mihály napjától fogva közép fekete-utczában 141 396. szám alatt van. 2—3

VÉGELADÁS

Gyertyánffy János és fia üzletében

valódi 9/8, 8/4 és 9/4 szélességü rumburgi vásznak Donat Ferencz jöhirü gyarából, ugymint czipészvásznak minden árban.

Rendbéli len-asztalnemüek

6, 12 és 24 személy számára, len-asztalkendők, asztalterítők és asztalnemüek tuczat, darab és rőf számra.

„Törölközők”

nyersek, fehérfonaluak és fehérítettek darab, tuczat és rőf számra, színes kávéterítők és dessert-tányérekendők lenből, féllenből és gyapotból.

Selyem kelmék

fekete Tailles, Noblesse 1/2 és egész atlasz, színes rips (Gros de Nice), ugymint Tailles és templomi kelmék, 5/8, 7/8 és 4/4 fekete nehéz selyembársonyok igen nagy választékban; továbbá bolti állványok Heinze László fenállott üzletéből, pompás üvegszekrényekkel.

El vagyunk határozva legjobb hirnek és keletnek örvendő üzletünket egészen eladni és mindenkor készek vagyunk hajlandò vevőkkel eziránt alkudozásra lépni.

142 1—3